

Mayıs ayında ihracat dipten döndü.

Ticaret Bakanlığının açıkladığı geçici dış ticaret verilerinde genel ticaret sistemine (GTS) göre ihracat Mayıs ayında yıllık bazda yüzde 40,9'luk gerileme kaydetse de 9,96 milyar dolar ile Nisan ayına göre artış gösterdi. Nisan ayında ihracat 8,99 milyar dolar ile aylık bazda en düşük seviyede gerçekleşmişti.

Dış Ticaret (milyar dolar)	Genel Ticaret Sistemi (GTS)				
	İhracat	İthalat	Denge	Karşılama Oranı	Hacim
May.19	16,86	18,54	-1,69	90,9%	35,40
May.20	9,96	13,41	-3,44	74,3%	23,37
Değişim	-40,9%	-27,7%	104%	-18%	-34%
May.19 (yıllık)	180,96	209,53	-28,6	86,4%	390,48
May.20 (yıllık)	165,73	205,87	-40,1	80,5%	371,60
Değişim	-8,4%	-1,7%	40%	-7%	-5%

Mayıs ayı verileri Ticaret Bakanlığından, önceki gerçekleşmeler TÜİK'ten alınmıştır.

İhracat yılın ilk iki ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4'lük artış gösterirken, Mart ayı ile başlayan olumsuz seyir ile yılın ilk 5 ayında yüzde 20 oranında 15 milyar dolarlık gerileme kaydetmiş oldu.

İthalat hacmi ise Nisan ve Mayıs aylarındaki gerilemenin etkisiyle Ocak-Mayıs döneminde yıllık bazda yüzde 5 düşüş gösterdi. Böylece 12 aylık kümülatif ithalat geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1,7 gerilerken, ihracat yüzde 8,4 oranında düşerek 165,7 milyar dolar oldu.

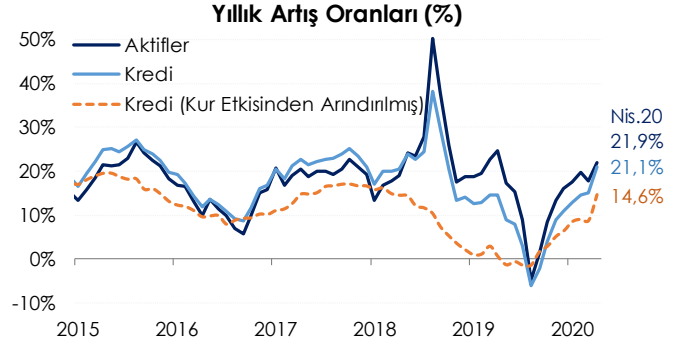
İhracatta En Fazla Düşüş Gösteren Ülkeler

milyon \$	Mays Ayı		Değişim	
	2019	2020	milyon \$	%
1 Almanya	1578	919	-659	-42
2 İtalya	901	397	-504	-56
3 İspanya	773	271	-502	-65
4 Fransa	760	416	-344	-45
5 BAE	438	104	-334	-76
6 İngiltere	888	558	-330	-37
7 Irak	895	603	-292	-33
8 İran	276	66	-210	-76
9 S.Arabistan	349	145	-204	-58
10 Hollanda	509	324	-185	-36
Liste Toplamı	7.367	3.803	-3.564	-48
Toplam	16.855	9.964	-6.891	-41

Mayıs ayı ihracatında değer bazında en fazla düşüş gösteren ülkelerin büyük bir kısmının Covid-19 salgınının en fazla hissedildiği ülkeler oldu. En fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz motorlu kara taşıtlarının ihracatı mayıs ayında yıllık bazda yüzde 58 gerilerken onu takip eden kazanlar ve makinler ihracatı da yüzde 47'lik düşüş gösterdi.

Bankacılık Sektörü, Nisan 2020

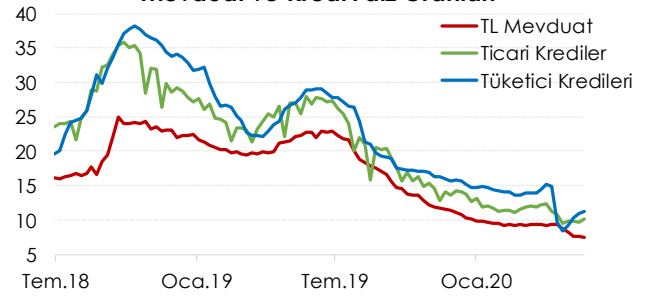
2020 Nisan ayında bankacılık sektöründe yıllık bazda kredi artışı yüzde 21 olurken kur etkisinden arındırılmış kredi artışı yüzde 15 olarak gerçekleşti. Mevduat hacmi yüzde 31,4 oranında artış gösterirken bankacılık sektörü aktif büyüklüğü yüzde 22 oranında arttı.

Nisan ayında TP mevduat hacmi yıllıkta yüzde 41 oranında artarken, YP mevduat hacmi dolar cinsinden yüzde 5'lik artış ile 219 milyar dolar oldu.

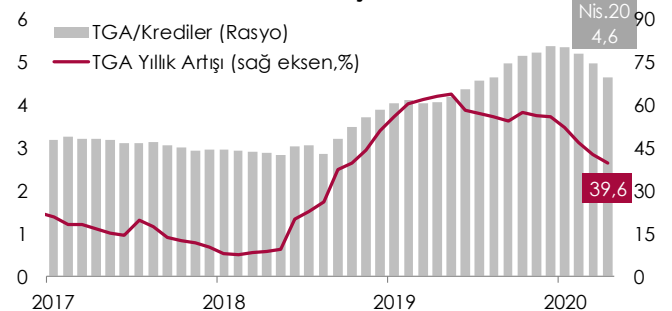
Mevduat ve kredi faizleri Haziran ayından bu yana düşüşünü devam ettirmekte. Tüketici kredileri faizi Haziran ayının ilk haftasındaki yüzde 29,13 seviyesinden 22 Mayıs haftasında yüzde 11,25'e geriledi. Aynı dönemde azalış gösteren mevduat faizleri yüzde 7,45'e, ticari kredi faizleri de yüzde 10,2 seviyesine indi.

TL Üzerinden Açılan Mevduat ve Kredi Faiz Oranları

Kredi hacminin mevduata oranı 2018 yılı Haziran ayında yüzde 123,8 ile en yüksek seviyesini kaydettikten sonra gerileyerek 2018 yılında yüzde 117,5'e 2019 yılında yüzde 103,4'e indi. Nisan ayında ise bu oran yüzde 103,88 olarak gerçekleşti.

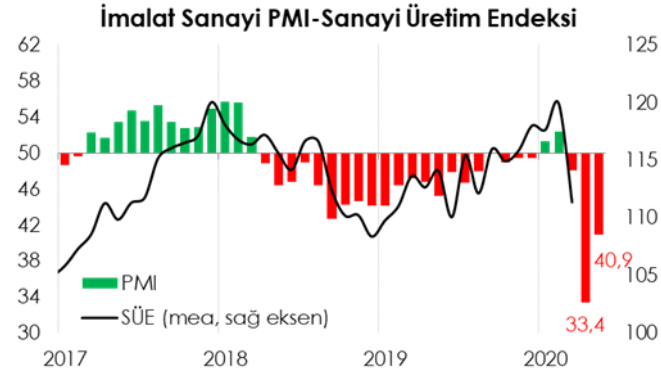
Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Tahsili gecikmiş alacaklar 2019'da 96,7 milyar TL'den 150,8 milyar TL'ye yükselirken 2020 yılının ilk 4 ayında sınırlı bir artışla 151,55 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Böylece takipteki alacaklar oranı yıl sonunda yüzde 5,36 ile 2009 yılından bu yana zirveye çıkarken Nisan ayında yüzde 4,64'e gerilemiş oldu. Bunda tahsili gecikmiş alacaklar değişim göstermiyorken, kredi hacmindeki artış etkili oldu. Sektörel olarak bakıldığında ise bu oran inşaat sektöründe yüzde 9,2, turizmde yüzde 7,2 olurken imalat sanayi içerisindeki deri sektöründe yüzde 10,4'e çıkmaktadır.

PMI Endeksi Mayıs ayında hafif toparlandı.

Covid-19 salgınının etkilerinin ekonomik aktivite üzerinde belirgin bir şekilde görüldüğü Nisan ayında hızla gerileyerek 2008 finansal krizinden sonraki en zayıf performansını sergileyen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) Mayıs ayında 40,9 seviyesine yükseldi.

Endekste yaşanan bu yükselişe rağmen imalat sanayi sektöründe salgının olumsuz etkilerinin hissedilmeye devam edilmesi nedeniyle veri 50 eşik değerinin altında yer alarak daralmanın Mayıs ayında da sürdüğüne işaret etti.

Rapora göre, verideki toparlanmanın sınırlı kalmasında, üretimdeki ve yeni siparişlerdeki yavaşlamanın devam etmesi etkili oldu. Ancak bazı firmaların personel sayılarını değiştirmemesi ve operasyonlarını yeniden başlatması Mayıs ayında sektöre olumlu yansıdı.

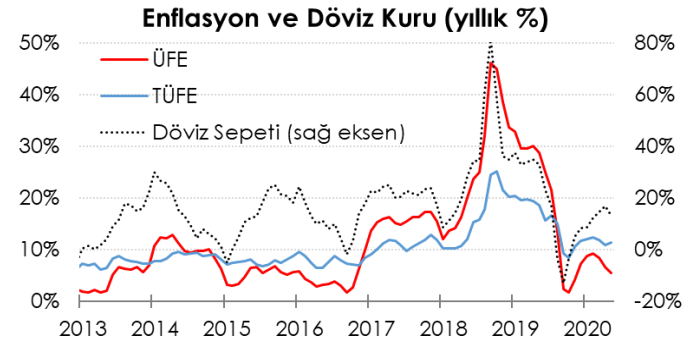
Mayıs Ayında Tüketici Enflasyonu yüzde 11,39 oldu.

Mayıs ayında tüketici enflasyonu yüzde 0,7 olan aylık beklentinin üzerinde yüzde 1,36 seviyesinde gerçekleşti. Aylık bazdaki artışın 0,48 puanı gıda ve alkolsüz içecekler grubundan geldi. Söz konusu grup, talepte yaşanan artış ve işlenmemiş gıda fiyatlarındaki yükseliş nedeniyle salgınının etkisini en fazla hisseden grup oldu. Mayıs ayında yıllık enflasyon ise yüzde 10,66'ya gerilemesi beklenirken piyasa beklentisinin üzerinde yüzde 11,39 seviyesinde gerçekleşti.

Enerji, gıda, tütün, altın ve alkollü içeceklerin dahil edilmediği çekirdek enflasyon göstergesi C endeksi ise yüzde 10,3'e yükseldi. Fiyatlama davranışını gösteren hizmet enflasyonu ise, Mayıs ayında yüzde 11,28 seviyesinde gerçekleşerek son üç aydır gerilemiş oldu.

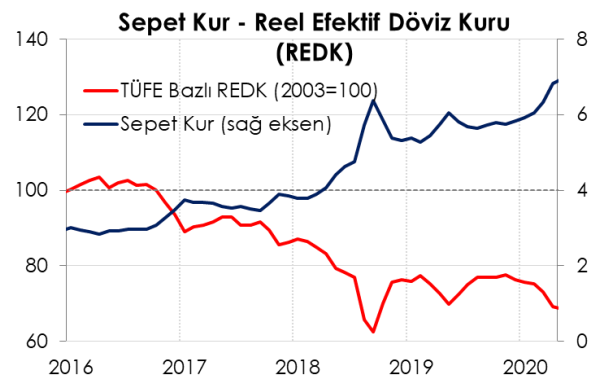
Üretici Fiyatları Endeksinin yıllık artış oranı yüzde 5,5 olarak gerçekleşti. Sepet kurun (0,5 ABD Doları + 0,5 Avro) yıllık yüzde 13,2 artmasına rağmen salgın nedeniyle ekonomik aktivitede yaşanan yavaşlama ve

enerji fiyatlarının geçtiğimiz yıla göre düşük seyri üretici fiyatlarının artış hızını yavaşlattı. Son 20 yılın en düşük seviyesine gerileyen petrol fiyatlarının etkisiyle yıllık bazda sert gerileyen ÜFE alt endekslerinden enerji fiyatları Mayıs ayında gerilemesini sürdürerek yıllık bazda yüzde 11,9 düştü.

Reel Efektif Döviz Kuru (REDK) 68,6'ya geriledi.

REDK, Türkiye'nin dış ticaretinde önemli paya sahip ülkelerin para birimlerinden dış ticaretteki ağırlıklarına göre oluşan sepetin nispi enflasyon etkilerinden

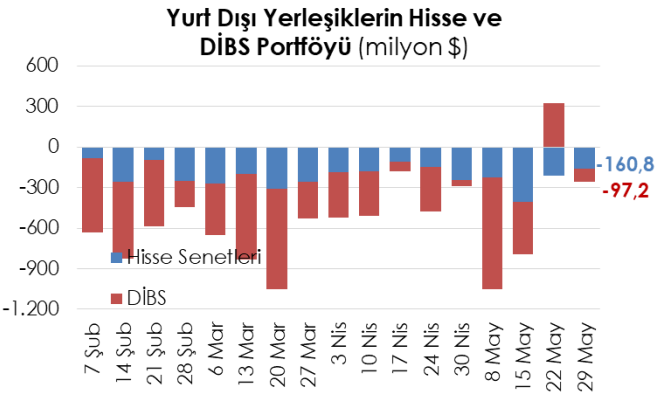
arındırılmış halidir. REDK endeksindeki artışlar (azalışlar) ticaret ortaklarına kıyasla daha pahalı (ucuz) ihracat ve daha ucuz (pahalı) ithalat anlamına geldiği için genel anlamda rekabet kaybı (avantajı) şeklinde yorumlanabilir.

REDK endeksi 2020 Mayıs ayı itibarıyla son bir yılda yüzde 1,9 oranında geriledi. Aynı dönem de sepet kur yüzde 14,9 oranında artmasına rağmen enflasyonun yüzde 11,4 olarak gerçekleşmesi kur artışından kaynaklanan rekabet avantajını sınırladı. REDK önceki aya göre ise yüzde 0,8 oranında geriledi.

Haftalık Para, Banka ve Menkul Kıymet İstatistikleri

29 Mayıs ile biten haftada yurt dışı yerleşikler hisse senedi piyasasında net 160,8 milyon dolar satış, DİBS piyasasında ise 97,2 milyon dolar satış gerçekleştirdi.

Yurt dışı yerleşiklerin portföyünde 7,6 milyar dolar DİBS ve 22,7 milyar dolar Hisse Senedi bulunmaktadır.

Döviz Tevdiat Hesapları (DTH) 29 Mayıs ile biten haftada bir önceki haftaya göre yaklaşık 548 milyon dolar artış göstererek 229,5 milyar dolara çıkarken toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 51 oldu. DTH, yurt içi gerçek kişilerde 537 milyon dolar artarken yurt içi tüzel kişilerde 382 milyon dolar arttı.

TCMB'nin Brüt Döviz Rezervi 1,2 milyar dolar azalışla 54,4 milyar dolara inerken, altın dahil toplam brüt rezervler 1,4 milyar dolarlık azalışla 91 milyar dolar oldu. Net rezervler ise 1,1 milyar dolar artışla 33,1 milyar dolar oldu.

Veri Takvimi

10 Haziran 2020 Çarşamba	Dış Ticaret Endeksleri İşgücü İstatistikleri
12 Haziran 2020 Cuma	Ödemeler Dengesi Sanayi Üretim Endeksi

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER	2015	2016	2017	2018	2019	Son 3 Veri		
BÜYÜME						19.Ç3	19.Ç4	20.Ç1
GSYH (milyar USD)	862	863	853	789	754	202	206	176
GSYH (milyar TL)	2.339	2.609	3.111	3.724	4.280	1.146	1.190	1.071
Kişi Başına Gelir (USD)	11.019	10.883	10.602	9.693	9.127			
Büyüme Oranı (%)	6,1	3,2	7,4	2,6	0,9	1,0	6,0	4,5
Net İhracatın Katkısı (puan, %)	0,6	-1,3	0,1	3,6	2,3	-0,2	-4,7	-4,3
ENFLASYON (yıllık, %)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
TÜFE	8,8	8,5	11,9	20,3	11,8	12,37	11,86	10,94
Yurt İçi ÜFE	5,7	9,9	15,5	33,6	7,4	9,26	8,50	6,71
İŞGÜCÜ PİYASASI						Ara.19	Oca.20	Şub.20
İşsizlik Oranı (ort. %)	10,3	10,9	10,9	11,0	13,7	13,7	13,8	13,6
İşgücüne Katılım Oranı (%)	51,3	52,0	52,8	53,2	51,8	51,8	51,0	49,9
DÖVİZ KURLARI						Şub.20	Mar.20	Nis.20
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	99,16	93,58	86,32	76,36	76,09	75,06	72,91	68,88
USD/TL	2,91	3,54	3,81	5,27	5,95	5,97	6,16	6,52
EUR/TL	3,18	3,70	4,55	6,03	6,66	6,58	6,73	6,75
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	3,05	3,62	4,18	5,65	6,30	6,27	6,45	6,63
DIŞ TİCARET (GTS, 12 aylık, milyar USD)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
Dış Ticaret Dengesi	-62,6	-52,9	-74,2	-54,0	-29,5	-33,0	-36,5	-38,4
İhracat	151,0	149,2	164,5	177,2	180,8	181,9	179,0	172,6
İthalat	213,6	202,2	238,7	231,2	210,3	215,0	215,5	211,0
Karşılama Oranı (%)	70,7	73,8	68,9	76,6	86,0	84,6	83,0	81,8
ÖDEMELER DENGESİ (12 aylık, milyar USD)						Oca.20	Şub.20	Mar.20
Cari İşlemler Dengesi	-27,3	-26,8	-40,6	-20,7	8,7	7,3	6,3	1,5
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,5	-3,4	-5,1	-2,6	1,1	0,9	0,8	0,2
Finans Hesabı	9,4	22,5	38,6	0,5	5,8	-1,3	1,2	-4,9
Doğrudan Yatırımlar (net)	14,2	10,8	8,4	9,4	5,5	5,6	5,6	5,5
Portföy Yatırımları (net)	-15,3	6,4	24,1	-3,1	-1,2	-8,6	-10,0	-16,3
Diğer Yatırımlar (net)	10,6	5,3	6,2	-5,7	1,5	1,7	5,6	5,8
Rezerv Varlıklar (net)	-11,8	0,8	-8,2	-10,4	6,3	0,1	0,2	-13,3
Net Hata ve Noksan	6,1	5,1	-6,3	9,8	-8,2	-5,9	-7,0	-9,6
BÜTÇE (Kümülatif, milyar TL)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
Harcamalar	506,3	584,1	677,7	830,8	999,5	194,2	285,3	393,8
Faiz Harcamaları	53,0	50,2	56,7	74,0	99,9	26,9	38,2	55,3
Faiz Dışı Harcamalar	453,3	533,8	621,0	756,8	899,5	167,3	247,1	338,5
Gelirler	482,8	554,1	630,3	758,0	875,8	208,3	255,7	321,0
Vergi Gelirleri	407,8	459,0	536,0	621,5	673,3	139,1	176,1	225,2
Bütçe Dengesi	-23,5	-29,9	-47,4	-72,8	-123,7	14,1	-29,6	-72,8
Faiz Dışı Denge	29,5	20,3	9,3	1,1	-23,8	41,0	8,7	-17,5
Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,0	-1,1	-1,5	-2,0	-2,9	-2,3	-2,7	-3,3
BORÇ STOKU (12 aylık, milyar TL)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
Merkezi Yönetim								
İç Borç Stoku	440,1	468,6	535,4	586,1	755,1	786,0	808,8	879,0
Dış Borç Stoku	238,1	291,3	341,0	481,0	573,8	623,5	653,3	696,6
Toplam Borç Stoku	678,2	760,0	876,5	1067,1	1328,8	1409,5	1462,0	1575,6
Genel Yönetim						19.Ç2	19.Ç3	19.Ç4
AB Tanımlı Borç Stoku	643,3	735,4	878,3	1134,0	1418,2	1293,1	1319,4	1418,2
AB Tanımlı Borç Stoku / GSYH(%)	27,5	28,2	28,2	30,4	33,1	32,4	32,1	33,1
BANKACILIK SEKTÖRÜ (milyar TL)						Şub.20	Mar.20	Nis.20
Krediler	1.484,3	1.733,6	2.097,3	2.393,1	2.654,4	2.770,9	2.894,8	3.102,6
İhracat Kredileri	115,4	140,7	174,2	245,7	274,7	285,1	313,3	338,4
Türk Eximbank İhracat Kredileri	43,2	61,6	80,3	129,5	142,9	139,2	147,9	165,0
Türk Eximbank'ın Payı (%)	37,4	43,8	46,1	52,7	52,0	48,8	47,2	48,8
SYR (%)	15,6	15,6	16,8	17,3	18,4	17,71	17,90	18,65
TGA (%)	3,1	3,2	3,0	3,9	5,4	5,20	4,96	4,64